

Taxa postală platite în numerar No. 224.716-929.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Cluj-Kolozsvár, Strada Baron L. Pop (volt Brassai) Telefon: 9-77

da Baron L. Pop (volt Brassai) Telefon: 9-77

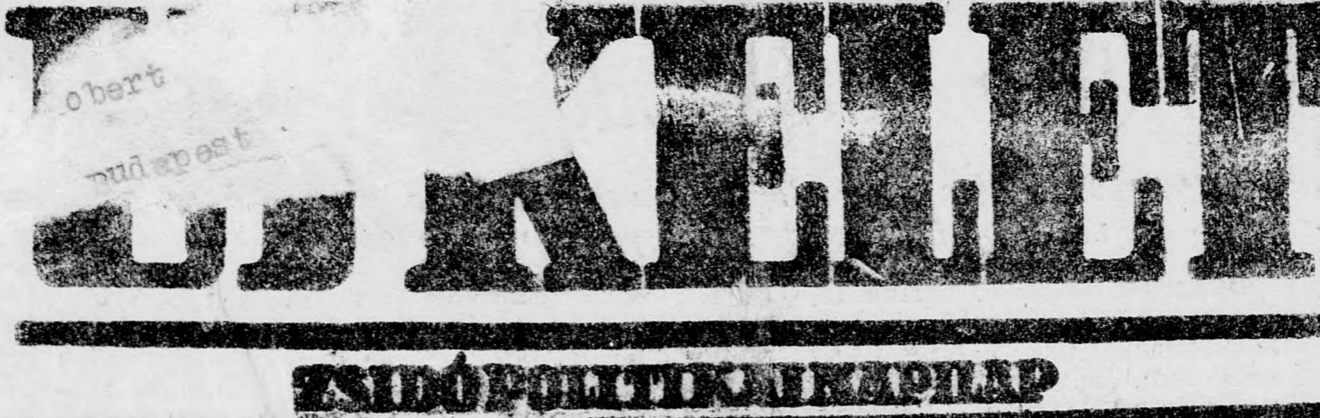
600, havonta

egészévre

értékű valuta, a díjak egyenlő értékűre

szert. Az „UJ KELET” az erdélyi és pánásági zsidóság egyetlen napilapja

Cikkeink utannyomasát csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

ZSIDÓPOLITIKAI NAPILAP

Bermentlen leveleket nem fogadunk el. Kéziratok megőrzésére és visszakiadására nem vállalkozunk. Főszerkesztő Dr. Marlon Ernő. Felelős szerkesztő Jámber Ferenc. Bukaresti szerkesztő: Hátszegi Ernő, Str. Sf. Constantin Nr. 31

Ára 5 lei

Kedd, 1932. ápr. 19.

5992. ÉVI NISZAN 13. XV. EVF. 92. SZAM

A túloval győzelem

A kormány megígérte, hogy teljesen semleges magatartást fog tanúsítani Tutoában a politikai pártokkal szemben. Be is tartotta a szavát.

Az összes pártokat egyaránt nyomta. Csak a vasgárdának és a cuzistáknak segédkezett a mandátum megszerzésében. Ezekről viszont mindenki tudja, hogy nem tekinthetők politikai pártoknak.

Kormánytámogatással és szájtipó demagógiával nem volt nehéz I. Zelea Codreanuak a képviselői mandátumot megszereznie. Az pedig, hogy Argetoianu a vasgárdát támogatta, logikus és természetes.

Hiszen alig két hete annak, hogy a kormány minisztertanácsj rendelettel a vasgárda nevű szervezetet felszámolta. Annak rendje és módja szerint.

Argetoianu be akarta bizonyítani, hogy még egy ilyen nemlétező alakulat is könnyebben szerezn mandátumot ebben az országban, mint a politikai pártok.

A belügyminiszter számítása egyszerű és végzetes.

Egyszerű, mert a vasgárdát bátran támogathatja. Jól tudja, hogy ez nem jelent neki konkurenciát a hatalomért való versengésben.

Es végzetes, mert a belügyminiszter a fizetel játszik. Es az ország bórere játszik.

Mert egyszer arra fog ébredni, hogy a szélsőséges elemek az ő támogatása nélkül is megszerzik a képviselői mandátumokat.

Es akkor jaj lesz mindannyioknak. De neki is.

Az egyetlen megoldás

Pénzügyi szakértőink hivatalosan nyilvánították, hogy az ország pénzügyi krízise ellen a defláció fegyverével fognak küzdeni.

Ami azt jelenti, hogy a kormány számla a pénztelenséggel, nem emeli a pénzürgalmat, nem emeli az aranyfedezetet, hanem a kevés pénzhez arányosan lezáróskolja az ország életstandardját. Kevés pénzért olcsó árut, kis hitelért kis kamatot, kis befektetésért kis hasznot.

Csak az a kérdés: lehet-e?

Mert erre az elméletre most nagyon érdekes cáfolat érkezik Erdély három sarkából. Sepsiszentgyörgyön a városi tanács bönököt adott ki, Kolozsvár polgármestere is kényszerpénzzel akar segíteni a pénzhányón és most már Szatmár városát is komolyan foglalkoztatja az a terv, hogy a bönökkel szaporítsa a forgalomban levő pénzmennyiséget.

A legekleltársabb cáfolata ez a nem is olyan régen elhangzott kormánynyilatkozatnak.

Mert míg az ország gazdasági élete tudomásul veszi a deflációs politikát, amíg költségelszámolóknak a gazdasági rétegek közötti differenciák, az ország elpusztul éhen. Amíg a kartellek addig szállítják le áraikat, míg azokot a kevés pénzzel valóki megveheti, a munknélküliek százezrei pusztulhatnak el, haló óráikban is reménykedve abban, hogy majd a deflációs politika megváltja őket szenvedéseiktől.

Ha megváltja...

Mert mint ahogy az infláció sem bizonyult soha elegendőnek egy ország konszolidálására, ugy a defláció is csak félmegoldás maradhat.

Megoldás csak egy lehet: a normális gazdasági élet.

Es vajjon mikor fogják ezt a normális gazdasági életet megteremteni?

A fő a radikálizmus

A közönség számára nyilvánvalóan az újdonság ingerével hat az a leleplezés, amellyel most a baloldali német lapok tele vannak. Ezek a lapok megírják, hogy Hitler táborának alvezérei csaknem kivétel nélkül a kommunisták élcsapataiból lendültek át a kampóskeresztes mozgalomba.

A benfentes számára azonban ezek a

Einstein családjával együtt Kaliforniába költözik

BERLIN, április 18. A világhírű zsidó tudós, Einstein, mint a német lapok jelentik, elhatározta, hogy családjával együtt Kaliforniába költözik és ott telepedik le. A letelepedés céljaira Einstein már egy nagyobb földterületet vásárolt Kaliforniában. Einstein nemrégén tért haza Amerikából, illetőleg Kaliforniából, ahol több hónapon keresztül folytatott csillagászati méréseket. Valószínű tehát, hogy e kísérletek zavartalan folytatása végett fog letelepedni Kaliforniában.

Engedélyezték a Népszava megjelenését

Budapest, április 18. Két hetes szüneteltetés után a magyar belügyminisztérium hatályon kívül helyezte a magyarországi szociáldemokratapárt hivatalos lapjának, a Népszavának betiltását. Tudvalevő, hogy a Népszava betiltása a nyomdászok sztrájkját idézte fel s vidéken több véres összetűzésre adott alkalmat a rendőrség és a munkások között.

Keresztes-Fischer belügyminiszter visszavont betiltással kapcsolatban annak a reményének adott kifejezést, hogy a Népszava a jövőben tartózkodni fog a forradalmi jellegű igazgatásoktól. Ennek ellenére nyilvánvaló, hogy a betiltó végzést a politikai közvélemény és a szociáldemokrata párt nyomására volt kénytelen visszavonni.

Lemondott a közlekedésügyi miniszter?

Sulyos panamavadás pénzügyminiszteri főtisztviselőik ellen. Szerdán berekesztik a parlamenti ülészakot

Bucuresti-Bukarest, április 18. Az Epoca értesülése szerint Valcovici közlekedésügyi miniszter lemondott. Kormánykörökben ezt a hírt nem erősítették meg, de nem is cáfolták meg eddig.

A kamarában szombat délután az állami pénzügyi utalványok kifizetésével kapcsolatosan sulyos vádak hangzottak el egyes pénzügyminisztériumi tisztviselőik ellen. A pénzügyminiszter szigorú vizsgálatot rendelt el, amelynek kimenetelétől letartóztatásokat is várnak.

berekesztéséről szóló királyi kéziratot felolvasni.

Bucuresti-Bukarest, április 18. A Neamul Románesc, Duca tegnapi beszédével foglalkozva megállapítja, hogy a liberális párt vezérétől nem várt volna olyan kijelentéseket, mint Lupu és Goga tettek s amelyek a külföldi adósságok fizetésének beszüntetése mellett akarnak hangulatot csinálni. Hangsúlyozza, hogy a kormány a végsőkig fogja teljesíteni Romániának a külfölddel szemben fennálló adósságaiból folyó kötelezettségeit, mert csak így számíthat a külföld és elsősorban Franciaország támogatására.

leleplezések nemujdonságok. Régen tudott dolog, hogy a kommunista pártok és a fasiszta pártok között egész Európában állandó fluktuáció van jelen. Számszeresen, akik még tegnap a leninista marxizmusra esküdtek, holnap már a nemzeti radikálizmus vizeire eveznek, aszerint, hogy hol és mikor van több kilátás a szélső radikálizmus gyakorlati érvényesítésére.

Ezek a fluktuáló elemek a temperamentum radikálisai, akiknél a meggyőződés ereje és mélysége sohasem volt komoly és sohasem volt mély. Es még jó, ha a temperamentum radikálisai! A legtöbb esetben a forradalom, illetőleg a forradalmi eszme kalandorai, akik valamilyen megbántott személyi hírság miatt, vagy a késlekedő forradalmi pillanat iránti türelmetlenségtől elelve lendülnek át — az ellenforradalmi táborba.

Mert fő a radikálizmus! Mussolini annak idején az olasz szocialista párt legszélsőbb baloldalán állott és mindenkire halált kiáltott, aki nem volt eléggé radikális. Pár évvel később megcsinálta az ő saját, külön, testhezálló radikálizmusát s a marxista ideológia kellős közepéből a fasiszmus papájává küzdötte fel magát.

Ez a jelenség nemcsak lélektanj mélységeket tár fel, hanem egyben megmagyarázza a forradalmi korszakok stagnálását is. Es egyben bizonyosságául szolgál annak, hogy igazi, benőseség meggyőződés, a jellem és a tudás szilárdsága nélkül:

a radikálizmus és a forradalmiság csak frázis és épu gy komponense a reakciónak, mint amennyire nem feltétlenül biztosítéka a haladásnak.

De bizonyít még egyebet is. Elsősorban a szervezeti és politikailag iskolázatlan tömegek, a félműveltek, a minden elméletet és tapasztalatot csak a temperamentumukon és alacsonyabbrendűségű érzésükön át asszimilálni tudó rétegek radikális megbízhatatlanságát.

A radikálizmus Fregoli-művészei egyben a radikálizmus hivatásos kikiáltói is. Minden attól függ, hogy melyik radikálizmus alkalmazza őket előnyösebb feltételek mellett. Ha Moszkva, ugy bolsevisták és marxisták abban az értelemben, hogy sohasem is értették át a marxizmus filozófiai és gazdaság-kritikai gondolatrendszerét. De szinte minden átmenet nélkül fasisztákká lesznek, ha a fasiszmus temperamentumuk kijelésének és vezérelési ambícióknak széles érvényesülési területet nyújt, nem beszélve arról, hogy ezek a gyorsfőző-radikálisok az anyagi ellenszolgáltatás kiadóságától sem tartóztatják meg magukat aszkétamódra.

Ezzel és csak ezzel magyarázható az, hogy a hitlerista-mozgalom alvezérei haddan a kommunista mozgalom élén ágáltak, viszont az eredendő hitleristák közül számosan vannak ismét a bolsevisták táborában.

Mert fő a radikálizmus!

VILÁG TÖKRE

Hogy reagál Amerika népe a krízisre?

Amerika egykor a boldogság hazája volt és ha valaki sokat keresett, első problémája az volt, hogyan lehetne kint a vidéken házhoz jutnia és valamiféle birtokhoz. Ez az igyekezet ma is megvan az amerikaiakban azzal a különbséggel, hogy olyan farmot akarnak, amely magát eltartsa, hogy szükség esetén legyen lakáson kívül jövedelmező veteményes kert, két-három fejős tehén és gyümölcsös. Ma általában katasztrófális összeomlásra gondol a városi ember és jól esik neki a tudat, hogy van egy hely, ahol meghúzódhatik és bevárhatja a válság viharának elültét.

Ujabbban nemcsak a munkanélküliek tábora hömpölyög vissza a vidékre, hanem a kapitalisták széles rétege is. A helyzet ma az, hogy a gazdagság kényelmes, nyugodt érzetét a krízis kizavarta az emberek kedélyvilágából. Sem az egyén nem érzi jólétben magát, sem a nemzet. Kevés ember él Amerikában, aki jövedelmét és vagyonát régi épségben megtartotta volna. A kevés kivétel pedig a krízis lelki depressziójának hatására alatt semmibe nem mer kezdeni, ül a pénzén, vagy safebe helyezi és aggódva jár a bank előtt attól félve, hátha valami új rendelkezés a páncélszekrények tartalmát is az államnak juttatja.

Amerikának a gazdagok és jómódúak rétege adja a karakterét. Ha látjuk, hogy ebben a birodalomban a termelési számok, a szállítási adatok, a munkanélküliek statisztikája sülyed, akkor ez azt jelenti, hogy a nagyszámú gazdagok költségvetésében is átlagos sülyedés áll be. Az elmúlt télen már mementoként mutatkozott az ellenség: a jómódú polgárok mellőzték az eddigi szokásos fogadónapokat és ugyszólt a hivatali lakomák kivételével — nem adtak vacsorát. Vagyis, itt-ott még megtartották a hagyományos vendéglátást, de már nem meleg, hanem hideg büffével szolgáltak. Spórolnak és a spórolás immár divattá vált. A fényes park-villák lakói kihurekoltak és elmentek a vidékre. Ha erre nem volt módjuk, akkor kislakásba hurekoltak, mert a villáik fentartását nem győzték. A kislakások iránti kereslet egyébként szokatlanul emelkedett.

A szalonok részéről általában a panasz, hogy a női ruhákban alig van kereslet, ellenben a női szabók régi ruhák átalakításával vannak elfoglalva. Ez az egyetlen ipar és talán még a kalaposság, amely az utóbbi időben némi lendületet vett. Az emberek nem adnak ki pénzt új dolgokra, hanem a régiakat próbálják felújítani. Newyorkban az 52. és 59-ik ucca a világ legluxusosabb üzleti része és ez a rész mintha kipusztult volna. Az uccák ékszerüzletei, műkereskedései és divatházai üresen állnak és napokon át nem akad vevő benők. Legtöbbet szenved természetesen a butoripar és butorizlet. Az emberek inkább szabadulni akarnak fölösleges butoraiktól, semhogy nélkülözhető új butorokat vásároljanak. Még az egyszerű; olcsó gyári áru sem talál vevőre. Jóllehet 75 százalékkal olcsóbb, mint az elmúlt hónapokban. A középpénzhiány olyan nagy, hogy jómódúaknak ismert embereknek nagy gondot okoz, hogyan fizessék ki háztartási személyzetüket. A legtöbb jómódú ember ugyanis értékpapirokból és egyéb értékekből tartotta fenn magát. A papírok nem jövedelmeznek, az értékeket pedig nem le-

het hasznosítani.

Van az amerikai életnek egy területe, amely plasztikusan mutatja az amerikai vagyis törékenységet, de egyúttal mutatja azt a bizalmat is, amellyel az amerikai ember viseltetik az Unió javai iránt. Ezek a kulturális intézmények, amelyek Amerikában javarészen magánosok alapítványából és hozzájárulásából léteznek. Vannak igen híres és a közönségre nézve fontos tudományos kutató intézetek, amelyeket az utóbbi hónapokban be kellett zárni. A szociális és politikai tudományoknak bizonyos institúciói, amelyeket eddig a módjára havi és évi járuléka tartott fenn a legteljesebb komforttal, a tönk szélén állanak. Legtöbbje az intézményeknek megállott, mert a jövedők képtelennek mondják magukat a támogatásra. Vannak azonban olyan intézetek, amelyek nem vesznek igénybe támogatást, erre nincsen szükségük, mert fennállásukat gazdag alapítványok biztosítják. Az alapítványok köteleveiben, járadékokban, állampapírokból voltak elhelyezve, olyan értékekben, amelyeket a krízis nagyon is kikezdett. Chikágóban egy nagy egyetem most tette közé évi jelentését, amely azzal végződik, hogy az egyetem alapítványi papírosain kerek 24 millió dollárt vesztett, vagyis 30 milliónyi vagyona 6 millióra esett vissza.

Négy évvel ezelőtt bizonyos ipari papírok nagyon kelendők voltak Amerikában, főleg építkezési társulatok kötelevei. Nagy kamatot jövedelmeztek. Kulturális intézményekre legszívesebben ezeket ajándékozták, vagy hagyományozták. Most azonban, az építkezés stagnálása következtében, ezek az obligációk semmit sem jövedelmeznek és alapjuk is lényegesen visszament. A híres Harvard egyetem vagyona főleg ezekből a papírokból állott és most a helyzet az, hogy deficittel működik.

Két évvel ezelőtt Amerika politikai és kulturális vezetőgyéniségei kijelentették nagy hangon, hogy nem engedhetik Amerikát elsüllyedni Európa standardjára. Meg lehet állapítani, hogy Anglia, amely az európai államok közül a legközelebb áll Amerikához és amelynek megvannak a maga gondjai koránt sem tart ott, ahol a mai Amerika. Közben meg lehet állapítani, hogy Amerika még mindig nem érte el a mélypontot. A tavalyival szemben ezidén közmunkára egy milliárdal kevesebbet adtak ki. Mindez azonban az amerikai nem ejti kétségbe. A fegyelmzett sportra és alapjában egyszerűsége nevelt amerikai nép igyekszik ebben a helyzetben is segíteni az elesetteken. Az amerikai városokban népkonyhák, népszállók nyíltak meg óriási számban. A társadalom figyelme egy pillanatra sem térült el a jóléti intézmények istápolásától. Mindenki arra gondol, hogy át is érheti baleset. A szószékekről elítélik a még mindig csökevényes luxust és a papok, a tanítók és a professzorok, főleg azonban a sajtó emberei egyszerűségre, emberiségre és testvériességre intik Amerika népet. Amerika népe pedig, amelynek beállítottsága eddig a business volt, elmélyültebb, gondolkodóbb fajta lett. Gondolkodik jövőjén és bízik a jövő megjavulásában.

Megkora-bácsolják a banditákat. Londonból jelentik: A wilmingtoni bíróság öt elfogott banditát pénzbírságra, börtönbüntetésre és nyilvános megkorbácsolásra ítélte. Legszigorúbb büntetést John Lundy, egy többszörösen büntetett előéletű bandita kapta, akit 14 évi börtönrre, 500 dollár pénzbírságra és 40 korbácsütésre ítéltek. A korbácsütéseket a börtön előtti téren teljes nyilvánosság mellett fogják leosztani.

Akar-e minden országos eseményről gyors tájékozódást?

Fizessen elő a „Curentul“-ra Pamfil Seicaru napilapjára. Egész évre 700.— Lei, félévre 350.— Lei, negyedévre 200 Lei. Küldje be Lepagehoz Cluj-Kolozsvár és a „Curentul“ kiadóhivatalától Bukarestből naponta kapja. Hirdetéseket felvesz és továbbítja Lepage. Kérpen hirdetési díjszabást.

„A Rembrandt is odaégett, felség!”

Negyvenmillió kára van az uralkodónak a Foisor-kastély pusztulásából. Egy szolga elővigyázatlanága idézte elő a tüzet

Bucuresti-Bukarest, április 18. (Az Uj Kelet tud.) A Foisor-kastély leégésének körülményeit még mindig titokzatos homály fedi. Dr. Bianu Jenő, a sziguranca vezérigazgatója és Franculescu felügyelő, a bukaresti sziguranca főnöke személyesen irányították a vizsgálatot, amely a legfontosabb és legkörültekintőbb nyomozás ellenére sem tudott pozitív eredményre jutni. Az uralkodó a husvéti vakációt kedvenc kastélyában akarta eltölteni. Erre való tekintettel egész héten keresztül folytak a kastélyban az előkészületek. Péntek délután öt órakor befejezték a festési és tatarozási munkálatokat. Soare udvarmester ellenőrző körutat tett a szobákban. Miután semmi gyanusát nem vett észre, lezárta a kastélyt és a kulcsokat övére akasztotta.

Egy óra alatt már fáklyaként égett a kastély

Reggel félhat órakor Beldiman Aurél önkéntes katona, aki éppen a leváltást várja, füstszagot érez. Mintha olajjal bekenet fa égne. Szeme végigfut a kastélyon. A manzardablakon füstgomolyag tör elő. Azonnal riadót fúj. A kastélytól mintegy száz méterre fekszik a személyzet és a testőrgárda lakhelye. Az emberek előrohannak, már a szinajai polgári hatóságok is tudnak a dologról. A szinajai lakosságot az első vadászászlóalj kaszárnyájában felhangzó riadó hangjai verik fel. Elsőnek érkeznek a kastélyhoz Badescu ezredes, zászlóaljparancsnok és katonái. Felhangzanak a szinajai Costinescu gyár szirénái is, ahonnan elindítják az első tűzoltókocsit. Ugyancsak tűzoltókocsik indulnak a busteni papírgyártól. Amíg azonban a segítség megérkezik, a lángok már régen hatalmasba kerítettek a kastélyt. A katonák és a tűzoltók emberfeletti munkája hiábavaló volt. A lángok semilyen ellenállásra nem találtak a fából épült kastély falainál. Alig egy óra telt el a félhétkor már az egész épület mint egyetlen fáklya égett lobogó lángokkal.

Megérkezik a király

Háromnegyed 11 órakor érkezett meg a király autón Bukarestből. Kísérétében vannak Ilasievici tábornok, udvari marsall, Puiu Dumitrescu magántitkár, Dumitrescu tábornok, csendőrpáncsnok, dr. Bianu Jenő sziguranca-vezérigazgató, Petrescu szigurancafőnök és Ernest mérnök, a királyi palota építész. Rövid idő múlva megérkezik Stefanescu Priboi ploesti főügyész, Vasilescu rendőrkvesztor és a prahovai kerület csendőrpáncsnoka, Bucur őrnagy. Az uralkodót szemmel láthatóan letörte a tragikus látvány. Amikor megérkezett, már csak a füstölő romok mutatták a Foisor kastély helyét. A király hosszú ideig nézte a romokat, majd az intentánsához fordult:

— Mi van a képekkel?

Az intendáns a felindulástól reszketve nem tud válaszolni a kérdésre. Csak egy kétségbeesett gesztusa árulja el a választ.

— A Rembrandt is?

— A Rembrandt is, felség.

Sorra következnek a kérdések:

— Mi van az értékes éremgyűjteménnyel? Mi van a családi dokumentumokat tartalmazó irattárral? Mi van azokkal a tárgyakkal, amelyek az uralkodó gyermekkorából maradtak vissza s amelyekhez emlékek hosszú sora fűzi?

Csak néhány érmet sikerült megmenteni

Minden odapusztult. Csak néhány érmet sikerült kimenteni. A vadászok a király személyes ellenőrzése mellett turák fel a vastag hamuréteget, hogy az emlékek után kutassanak. A kastélyból csak a földszint falai maradtak lábon. A hamutömegből itt-ott előkerülnek a berendezési tárgyak maradványai: egy elégett szék, egy diványláb, egy képeret töredék. A kimentett dolgok a szomszédos garázsban hevernek egymásra rakva. A királyi környezetből kivonva, egy költözők polgári család butorzatának benyomását kelti. Az uralkodó egyik cigarettát a másikon gyújtja meg. Ha előkerül egy-egy tárgy, kezébe veszi és figyelmesen felülvizsgálja.

Igen, ez itt egy tintatartó. Ez egy albumból került elő... Ez az alumíniumdarab nem érem, hanem egy értékes festmény felirása. Ez az egész, ami a festményből visszamaradt...

A király délután félhatig Szinajában maradt, azután autón tért vissza a fővárosba. A vizsgálat megállapította, hogy

rövidzárlat nem fordulhatott elő. A biztonsági kapcsolók valamennyien érintetlenek voltak. A szerencsétlenség minden valószínűség szerint egyik szolga gondatlanságából állott elő, aki égő cigarettát dobott el a kastély szalónjának partettjére. A király kívánságára a hatóságok egyetlen letartóztatást sem eszközöltek. Az uralkodó kára körülbelül 40 mil-

Ukrajnában és Krimben megszüntetik a további zsidó telepítéseket és Birobidsanba koncentrálják az egész zsidó kolonizációt

Négyszázezer zsidó munkás a jiddis nyelv bevezetését követeli az ukrainai hivatalokba

Moszkva, április 18. A zsidó kolonizációra és a zsidók iparosítására alakult kormánybizottság, a KOMZET, nagyfontosságú értekezletet tartott a napokban a Szovjetunió elnökének Michael Kalinin elnökele alatt. Az értekezleten elhatározták, hogy Ukrajnában és Krimben csak a meglévő zsidó kolóniák megszüntetésére fognak szorítkozni, újabb telepéseket azonban nem létesítenek ezeken a vidékeken és az egész zsidó kolonizációs és iparosítási munkát Birobidsanba fogják koncentrálni, ahol a szovjetkormány egy autonóm, zsidó nemzeti köztársaságot akar létesíteni. A birobidisani zsidó kormányzati egység legkésőbb 1933 végére kell elkészüljön és addig, 50,000 zsidót akarnak letelepíteni. Mindaddig az előzetes tervbe előirányzott 14,000 helyett csak 7000 zsidót tudnak letelepíteni. Az utóbbi hónapokban 1186 zsidó család telepedett le

lió lejre rug. Az értékes festmény-gyűjteménnyel együtt odapusztult egy gyermekét magához ölelő anyát ábrázoló Rembrandt-kép, amelynek értéke egymagában hétmillió lejt tesz ki. A kastélyt még I. Károly király idejében építették Szinajának egyik magaslati pontján, egy díszkrétsarokba, ahová alig hallszik fel a mondain nyaralóhely zaja. Ugy I. Károly, mint Ferdinánd király nagyon szeretett. A kastély vadászszekerű, kőalapon nyugvó épület volt. A szuterénen, a földszinten, az első emeleten és a manzardán körülbelül harminc szoba volt. Az uralkodó hálószobája és a szalón az emeleten voltak elhelyezve.

Birobidsanban. Az új telepések nagyrészt Ukrajnából, Fehéroroszországból, Nyugat-szibériából vándoroltak ki.

Charkov, április 18. A napokban zajlott le Charkowban, Szovjet-Ukrajna fővárosában a professzionális egyesületek ukrainai konferenciája. A konferencia egyik jelentéséből kitűnik, hogy az ukrán munkássztyály negyven százaléka nem tartozik az ukrán nemzethez és nemzeti kisebbséget alkotnak, továbbá, hogy 400,000 zsidó munkás azzal a követeléssel lépett fel, hogy a velük érintkező hatóságok érintkezési nyelve a jiddis legyen, amely az ő anyanyelvük és amelynek kulturájában élnek. A zsidó munkások nagyrészt a nehéziparban dolgoznak, így az ukrainai fémiparban 52,000 zsidó munkás dolgozik. Ezzel szemben a szabásati iparban, amely eddig „zsidó iparnak“ számított, mindössze 16,000 zsidó munkás nyert foglalkozást.

Hitler alvezéreinek tulnyomó többsége éveken át a kommunista szolgálatában állott

Megindult a bomlási folyamat Hitler pártján belül is

Berlin, április 18. A Hitler-szervezetek feloszlata még mindig a német politikai viták központjában áll. Meglehető feltűnést kelt ez a türelmes viselkedés, mellyel a majdnem félmilliósszervezett hadsereg fölött rendelkező nemzeti szocialista vezetők a feloszlatórendeletet fogadták. Némelyek úgy magyarázzák a dolgot, hogy Hitlerék a feloszlata elkerülése, szervezeteiknek már előre új kereteket teremtettek és embereiket különböző sportegyesületek címén tudják újra összefogni. Mások szerint a nemzeti szocialista párton belül is súlyos válság van. Hitler, aki a párt fentartásához szükséges összeget eddig a rajnai nehézipartól kapta, nem bír a pártban lévő, majdnem bolszevita tendenciájú radikálisokkal. A feloszlata ezért nem érintette igazán tulságosan kellemetlenül, mert megmentette attól, hogy a szervezetekben erősödő szakadási mozgalom nyilvánosságra kerüljön anélkül, hogy a pártot megakadályozná abban, hogy a közelgő porosz választásokon teljes erővel lépjen föl.

A berlini kormányparti lapok a feloszlata igazolására tovább folytatják a leleplezéseket, melyek részint azt bizonyítják, hogy Hitlerék rendszeresen puccsra készültek elő, részint a nemzeti szocialistákat akarják kompromittálni azok előtt a nagy kapitalisták előtt, akik eddig pénzzel támogatták őket. Ezek a leleplezések elsősorban a „náci“-szervezetek vezetőinek múltjára vonatkoznak. Egyik ilyen vezetőgyéniség, Felix Neumann, akit a párt főpropagandaszónokának delegáltak nemrég hivatalosan, pár év előtt még a kom-

munista párt terrorosztagnak vezetője volt és a lipcei bíróság nyolc év fegyházra ítélte. Neumann ettől az ítélettől pár év előtt amnesztia mentette meg. Egy másik vezető, akit Stephan Ehnnek hívnak, osztrák származású és nagy szerepet játszott először a bécsi kommunista forradalomban, majd a magyarországi kommunisban. — Ehn hosszú ideig Lenin, Sztalin és Trockij bizalmiembere volt. Paul Land nemzeti szocialista képviselő az orosz vörös hadseregben volt sok ideig tisztt. Karl Klötzner, a nemzeti szocialisták egyik berlini vezetője a moszkvai GPU-nak volt a tagja s amikor Németországba visszatért, éveken át a kommunista párt szóvivőjé közé tartozott. Berthold Karwahne nemzeti szocialista képviselő pedig 1924-ben lépett át a nemzeti szocialistákhoz. A lapok még egész sorozatot közölnek hasonló adatokról, melyek mind azt bizonyítják, hogy Hitler szervezeteinek élén nagyrészt régi kommunisták állnak, amivel szemben viszont több régi hitlerista átlépett a kommunisták közé.

— Uj rekordok. Londonból jelentik: Mrs. Bloom angol írónő, ugylátszik, le akarta verni Edgar Wallace sebesség rekordját és „Egy tengerésziszit feleségének naplója“ című regényt négy nap alatt írta meg. Naponta átlag 15.000 szót vett papírra. Ezt a rekordot azonban megdöntötte az írónő szobalánya, aki a megírt kéziratokat még ugyanaznap, ugyancsak rekordsebességgel, makulatúrának eladta. Mrs. Bloom újra megírta az egész regényt, ami másodízben három nap alatt sikerült is.

Az állam h
Tizn
sáva
a p

Dr. Born
bonok t

Cluj-Kolozsvár, let tud.) A fogadószerzője zst ben kiutalások. nanta de platák, még éhen lehet naszkodók jönnek: nincs pénz. viz által megrong pénz, most végre szen bizonytalan. ordonantja de plarom havi fizetés

Egész életünke káinkat álmatlan És mégis vihar sepsiszentgyörgyi tészkedése miatt. vezetősege város segített a pénzte cialis művelet vor belül új pénzfor

amellyel a vár és amelyet a pi rába, mi

A legnyilvánvaló hogy valamit ke pénzzel, hogy le dr. Bornemisa S lozsváron készül letezni, ami hir kelyföldi kisváro A polgármeste elméletét a váro

Ninc még

— Nagyon eg is értem, miért emiatt a bukares a jelenlegi körü inkasszó rendkizik, de közmunk végeztetni kell. Ha a kereskedő mondja, nem tud fizet neki. Ugyar akinek a lakója gársága 25—30, évente a városi az adóhátraléko adókövetelmek e egy harmincmil a városnak, am között aligha tu inkasszálni.

— Már most ros kibocsát 10 bönokat. A bön levősegeinek eg böcsötandó bön fedezetül szolgál számomunkások szombaton megk ban. Hogyan városi bont? bérbe. Fizet he amit a tulajdon városához, ahol bönra mindenki a városnak ma telki bogegáso vannak hátralék

A munkás m na, mert a v

A bönna! teh ges dolgot bizt város közmun inkasszáltuk az re így kiegyen közt böcsötott zésére.

— Számolni —, hogy ezek a

Meg

Az állam helyett a városok oldják meg a pénzühiány problémáját

Tízmillió lej szükségpénz kibocsájtásával akar segíteni Kolozsvár városa a pénzühiányon

A városi bonokkal közmunkákat fizetne, a bonokat pedig adófizető eszközül fogadná el a város. A Banca Nationala és a városi tanács között folynak a tárgyalások a bonkibocsájtások kérdésében

Dr. Bornemisa Sebestyén polgármester nyilatkozata a városi bonok tervéről

Cluj-Kolozsvár, április 18. (Az Új Kelet tud.) A polgármester irodájának fogadószobájába zsúfolt. Az emberek kezében kiutalások. Az ugynevezett ordonanza de plată-k, amelyeknek birtokában még éhen lehet halni. Nincs pénz. Pannaszködők jönnek, árvízkiárusítók jönnek: nincs pénz. Meg kell javítani az árvíz által megrongált anyagot: nem volt pénz, most végre talán lesz, de még egészen bizonytalan. Városi tisztviselő az ordonanza de plată-t mutatja. Ime három havi fizetése: **nincs pénz.**

Egész életünket megnyomorítja, éjszakaiakat álmatlanná teszi: **nincs pénz.** És mégis viharzik a bukaresti sajtó a sepsiszentgyörgyi városi tanács ama intézkedése miatt. A kis székelyföldi város vezetősége városi bonok kibocsájtásával segített a pénztelenségen. Érdekes financiai művelet volt ez, mely egy városban belül új pénzforgalmat talált ki: egy bont, amellyel a város közmunkáit fizet és amelyet a polgár a város pénztárába, mint adót fizet be.

A legnyilvánvalóbb bizonyítéka annak, hogy valamit kell már csinálni ezzel a pénzzel, hogy legyen. Ez a véleménye dr. Bornemisa Sebestyénnek is, aki Kolozsváron készül azzal az ötlettel kísérletezni, ami hír szerinti sikerült a székelyföldi kisvárosban.

A polgármester készséggel mondja el elméletét a városi bonokról:

Nincs adóinkasszó, de fizetni mégis kell

— Nagyon egyszerű az egész és nem is értem, miért csapnak olyan lármát emiatt a bukarestiek. A helyzet az, hogy a jelenlegi körülmények között az adóinkasszó rendkívül nehézkesbe ütökzik, de közmunkákat a városnak mégis végeztenni kell. Ezért pedig fizetni kell. Ha a kereskedőtől az adóját kérem, azt mondja, nem tud fizetni, mert senki sem fizet neki. Ugyanezt mondja a házigazda, akinek a lakója nem fizet. A város polgársága 25—30.000.000 lejjel járul hozzá évente a városi költségvetéshez. Jelenleg az adóhátralékok felülmúlják az egyévi adójóvedelmek előirányzatát, tehát mintegy harmincmillió lej kinnlevősége van a városnak, amelyet a mai körülmények között aligha tud egyik napról a másikra inkasszálni.

A városi bonok elmélete

— Már most mi az én tervem? A város kibocsájt 10 millió értékben városi bonokat. A bonok összege a város kinnlevőségeinek egyharmadát teszik. A kibocsájtandó bonokra a város kinnlevősége fedezetül szolgál. Már most a város napszámomunkásokkal dolgoztat. A munkás szombaton megkapja a bérét, városi bonokban. Hogyan forgathatja a munkás a városi bont? Egyszerűen kifizeti házbérbe. Fizet hetenként száz lej házbért, amit a tulajdonos átvesz és elhozza a városba, ahol befizeti adóba. A városi bonokra mindenkinek szüksége lehet, mert a városnak ma mindenki tartozik. Kültetli bodegások 3000—5000 lej adóval vannak hátralékban.

A munkás mindenütt fizethet a bononnal, mert a városi illetékek a bononnal fizethetők.

A bonnal tehát két feltétlenül szükséges dolgot biztosítottunk: kifizethetjük a város közmunkáit, másrészt pedig beinkasszáltuk az adókat. Az adófizetésekre így kiegyenlítősi módot és fizetőszerkezt bocsátottunk a polgárság rendelkezésére.

— Számolni kell azzal — mondottuk —, hogy ezek a bonok közforgalomba ke-

rülnek. Olyan értelemben, hogy aki a bont birtokába jut, a város területén belül kereskedőként felhasználhatja. Nem ütközhetik ez ilyen körülmények között a Nemzeti Bank pénzkibocsátó jogába.

— Nem — feleli a polgármester —, mert

a bont minden körülmények között visszakerül a városhoz.

Ha tíz-husz kézen is megy keresztül, végeredményben adót fizetnek vele a városhoz. Egyébként természetesen a Banca Nationalalal folynak a kérdésben a tárgyalásaink. A Banca Nationala felfigyelt a sepsiszentgyörgyi kísérletre és a lapoknak arra a közlésére is, hogy a kolozsvári városi tanács hasonló bonkibocsájtásra készül.

Ionescu igazgató, a Banca Nationala kolozsvári fiókjának vezetője tárgyalásokat is kezdett velünk

és előtte is részletesen ismertettük a pénzkibocsátási tervet. Az igazgató a napokban részletesen referál a kérdésben a bukaresti igazgatóságnak és rövidesen meg is kapom a választ arra, hogy milyen állást foglal a Banca Nationala a

kérdésben.

— Meg vagyok győződve arról, hogy felsőbb helyről nem merülhet fel kifogás a bonkibocsájtás ellen. Mi történhetik? Hamisítják a bonokat. De ebben az esetben is csak a várost érhetik károsodások. A város pedig gondoskodni fog arról, hogy a bonok ne legyenek hamisíthatók.

Tehát a 20—50—100 lejes bonokat papírpénz formájában adjuk ki, sorozámozva, a városi hivatalban ellenőrizve.

Ezeket a bonokat Kolozsvár városa kinnlevőségeinek terhére és kinnlevőségeinek fedezete mellett előlegezi a lakosságnak és a bont bármilyen körforgást is csinálhat, végeredményben a városi kasszába érkezik vissza.

— Tisztviselőket nem fizet a város a bonokkal?

— Nem — hangzik a válasz. — A bonokat kizárólag a közmunkák kifizetésére használunk fel és csak a napszámomunkásokat fizetnénk ki belőle.

Igy magyarázza dr. Bornemisa Sebestyén a városi bonok kibocsájtásának tervét. Az interimár bizottság által delegált bizottság most tanulmányozza a

A vilnai pogrom-pör tárgyalásán letartóztatták a zsidóellenes vád koronatanuját

A koronatanu hamisan vallott és az ügyész visszavonta a vádat a Wacławsky lengyel diák megöletésével vádolt zsidók ellen

Vilna, április 18. Az 1931 november 10-iki vilnai pogrom ügyével kapcsolatosan a napokban vette kezdetét Wacławski Stanislaus lengyel diák megöletésének tárgyalása. Ismeretes, hogy a szociáldemokrata és a zsidó diákok összeütközése során az egyetem előtti közpörban halálosan megsebesítették Wacławskit. A vizsgálat első fázisaiban nyilvánvaló volt, hogy Wacławskit nem a védekező zsidó diákok, hanem antiszemita társainak egyik eltévedt köve ölte meg. Pár napra rá aztán szárnyrakelt az a legenda, hogy Wacławskit a zsidók ölték meg. Egész Lengyelország területén gyászünnepeket rendeztek a nemzetdemokraták, amelyeket mindenütt véres zsidó atrocitások kísérték. Csak hetekkel később, vakmerő híresztelések és egészen hihetetlen legendák alapján emeltek vádat néhány zsidó fiatalember ellen Wacławski megöletéséért.

Pénteken vette kezdetét a Wacławski-ügy tárgyalása. A vádlottak padján Leib Salkind 23 éves kereskedelmi alkalmazott, Ogus Schlosser Baruch, mint fővádlottat, valamint Samuel Wulfín 19 éves zsidó diák az excessusban való részvételért, mint mellék vádlott ül. A vád koronatanuja Wasilewski rendőrkormányzó, a bünyügyi osztály vezetője, aki vizsgálatának eredményeképpen a zsidókra hárította jelentésében a pogrom főbűnösségét és a zsidók provokációjának tulajdonította az egész zavargást. A vád másik tanuja Kazimiera Lepkowska nevezetű nő, aki azt állítja,

hogy szemtanuja volt a gyilkosságnak és a vádlottakban felismeri a tetteseket. A védelem részéről mentőtanúként szerepelt dr. Wygocki volt zsidó képviselő és hitközségi elnök, továbbá Spiro mérnök, zsidó városi tanácsos. A vádlottak védelmét Smiarowszky, a híres lengyel jogász és volt igazságügy-miniszter, továbbá Petrusiewicz, a vilnai ügyvédi kamara dékánja, valamint Margolis és Czernichow (zsidó ügyvédek látják el. A tárgyaláson résztvesz a bel- és külügyminisztérium egy-egy kiküldöttje. A vád egyik főtanuja, Lepkowska nem jelent meg a tárgyalás elején, miért is elrendelték elővezetését.

Zalkind és Ogus vádlottak kijelentették, hogy semmi közük nem volt azokhoz az eseményekhez, amelyeknek közepette Wacławski halálát lelte. Nem is voltak ott és nem ismerték Wacławskit. Az ügyész javasolta, hogy csatolják az ak-

Látogassa meg a

Budapesti Nemzetközi Vásárt

május 7—16

Több, mint ezer kiállító, 200 szakma!

Élelmiszer, textil, butor, építőipari, bőr, vas és gép, turisztikai és számos egyéb csoport.

Kézműipari és háziipari csoportok.

Rádió n üzenhet haza

50 százalékos utazási kedvezmény május 2—24-ig

Romániában a visszautazásnál, Magyarországon úgy az oda- mint a visszautazásnál. Magyarországon ezenfelül 33 százalékos kedvezmény a magyar vidék megtekintésére!

Vizummentes határátlépés!! Nagymérvű kedvezmények

gyógyfürdőkre, színházakba és szórakozóhelyekre.

Vásárigazolvány és felvilágosítás kapható: BUDAPESTEN: a vásárhozadónál, V. Alkotmány-u. 8. CLUJON: Iuliu Mezei, C. Int. de Wagons—Lits, Piata Unirei No. 1.

városi bonok kibocsájtásának lehetőségeit. Amennyiben megvalósul, Kolozsváron a lej mellé rövidesen egy új fizetőeszköz kerül forgalomba. Érdekes abból a szempontból, hogy az állam helyett a városoknak kell gondoskodniuk egy kis felfrissülésről. A tízmillió pedig feltétlenül használni fog a kolozsvári piacnak. Az érdekes terv ügyében Bukarestben is folyó tárgyalások elé mindazon körökben a legnagyobb érdeklődéssel tekintenek, amelyek a lej stabilizálásának hibáit felismerve, évek óta friss pénz forgalombabocsájtását sürgetik. (—lay.)

Felrobbantották a Mandzsuriába küldött népszövetségi delegáció különvonalát

LONDON, április 18. Mukdeni távirat szerint azt a különvonalat, amelynek a Mandzsuriába küldött népszövetségi vizsgálóbizottságot Csang-Csunba kellett volna vinnie, felrobbantották. A vizsgálóbizottság tagjai a mérenylet elkövetésekor még nem foglalták el helyüket a vonaton. Az explózió két vasutas megölt. A bizottságnak új szerelvényt bocsátottak rendelkezésére s gondoskodtak erős katonai őrzetéről

Megkezdődött a tavaszi ruhák olcsó tisztítása és festése az „UNIO“-nál Cluj

Vegyen sorsjegyet Banca Ilescu S. A. & Co., Dr. N. Ligethy
 (CLUJ, Strada Regina Maria No. 42.)
 A nyert összegekért nem kell Bukarestbe mennie, tekintet nélkül az összeg nagyságára a nyereményeket Banca Ilescu S. A. pénzügyintézet Clujon fizeti.

Oriási hibát követ el,

ha nem játszik az Állami Osztálysorsjátéknak már az első osztályára, mert elveszti az első 2450 nyerési esélyt. Vegyen tehát még ma egy sorsjegyet az április 23-i és 24-i huzásra.

FŐELARUSITÓ:

„Takarékosság” R. T.

Cluj-Kolozsvár, Cal. Reg. Ferdinand (volt Wesselényi Miklós-utca) No. 7.

FŐELARUSITÓ:

Kereskedelmi Hitelezés R. T.

Cluj-Kolozsvár, Piata Unirii (volt Mátyás király-tér) No. 20.

A Vaszgárda győzött a tutovamegyei részleges választáson

A második Zelea Codreanu is bekerült a parlamentbe. A szavazatok szétforgácsolódása tette lehetővé a romániai fasiszták győzelmét

Bucuresti-Bukarest, április 18. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Vasárnap megtették meg Tutovamegyében a választást, a Hamangiu igazságügyminiszter halálával megüresedett mandátumra. A választás, mint az előrelátható volt, a Tutoveanu prefektus által támogatott vaszgárdista jelölti győzelmével végződött. A vaszgárdisták, akik a vármegyei prefektus autóján folytatták propagandájukat, 5626 szavazatot szedtek össze és ezzel megszerezték a mandátum elnyeréséhez szükséges relatív többséget. A mandátumért a vaszgárdán kívül még hét párt küzdött. Ezek között a szavazatok a következőképpen oszlottak meg:

Liberális párt	5075
Nemzeti parasztpárt	3039
Kamatellenes liga	2983
Georgisták	2214
Lupu	1200
Antiszemita liga (Cuza)	576
Kommunisták	112

Leadtak összesen 20 ezer 825 szavazatot. A vaszgárdistajelölt a szavazatoknak pontosan 27 százalékát kapta meg,

ami azonban elegendő volt a győzelemhez, mert a szavazatok szétforgácsolódtak a sok konkurens között. Figyelemre méltó a liberálisok előretörése, akik a georgistákkal együtt könnyen szerezhetők volna meg a tutovai mandátumot. Tekintélyes számot képvisel Andrei nemzeti parasztpárti jelölt szavazata is, különösképpen arra való tekintettel, hogy a nemzeti parasztpárt a régi királyságban sohasem örvendett túlságosan nagy népszerűségnek. Meglepő a cuzisták és a kommunisták teljes lemaradása.

Goga lapja, a „Tara Noastra”, a választás eredményét kommentálva állapítja, hogy a pártok a legélesebb harcot vívják egymással és inkább megbuktatják egymást, semminthogy összefogjanak a szélsőséges csoportok ellen. A választás eredménye alapján egyébként Jon Zelea Codreanu jutott mandátumhoz, aki foglalkozására nézve középiskolai tanár és apja a vaszgárda vezérének, a parlamentbe már előzőleg bejutott Corneliu Codreanunak.

Lezajlott a Haggibbor tisztújító közgyűlése

Dr. Erős Vilmost választották meg a zsidó sportegylet elnökévé

Cluj-Kolozsvár, április 18. (Az Uj Kelet tud.) Vasárnap délelőtt tizenegy óra körül tartotta meg a Haggibbor rendes évi közgyűlést. A szép számban megjelent tagok előtt dr. Erős Vilmos, a Haggibbor elnöke nyitotta meg a tisztújító gyűlést és elnöki beszámolóját is megtartotta. Rámutatott arra az egyre nehezebb helyzetre, amely a gazdasági krízis következtében nehezedett a Haggibborra. Az anyagi nehézségekkel az elnökség felvette a versenyt és sikerült is az egylet zavartalan működését biztosítani.

Kövári Sándor főtitkári, Deutsch Fülöp főpénztárnoki jelentést terjesztett a közgyűlés elé, majd az egyes szakosztályok vezetői számoltak be működésükről. A szakosztályok közül a elmúlt évben a tennis és asztali tennisz szakosztályok mutattak szép eredményeket. A Haggibbor ping-pongozói megnyerték Romania ezévi bajnokságát, míg a tenniszezők Kolozsvár kerületi bajnokságát hódították el.

Noszín Mór mérnök tartotta meg ezután hagyományos beszédét, amelyek évek óta rendes programjátja a Haggibbor közgyűléseinek. Noszín Mór lelkes munkára buzdította a Haggibbor, amely a zsidó ifjúság regneráló munkájának

levegészségesebb szerve. Kaszner Rezső a Makkabiáról emlékezik meg, mely világ szerte erős impulzust ad a zsidó sport fejlődésének.

A közgyűlés ezután megadja a felmentvényt a vezetőségnek. Dr. Krémer Armin foglalja el az elnöki széket és felkéri a jelölőbizottságot az új vezetőség listájának kijelölésére. A gyűlést erre az időre felfüggesztik, majd Noszín Mór betérjeszti az új vezetőség listáját, akit a

közgyűlés közfelkiáltással megválaszt. Elnök dr. Erős Vilmos. Társelnökök: Dr. Brunner Sándor, Havas Ferenc, Radó Ernő. Főtitkár Kövári Sándor. Titkárok: Kovács László, Spéter Armin, Rosenberg György. Főjegyző: Rimóczi József. Jegyzők: Blau Miksa, Deutsch József, Klein Endre. Főpénztárnok Deutsch Fülöp. Pénztárnokok: Az egyes szakosztályok

pénztárosai. Főgondnok Keszler Ignác. Gondnok Iesmann Károly, Fisch Rezső. Főellenőr Gottlieb Mendel. Ellenőrök Klärman Adolf Zádor Árpádné. Fegyelmi bizottság: Elnök Havas Ferenc. Tagok: Dr. Dénes László Erdős László, dr. Farkas Imre, dr. Hirsch Elemér, Sámson Mátyás, Spitzer Ferenc, Noszín Mór.

A Szamos gátjának megrongálódása miatt nem dolgozhatnak a malomárok mellett épült malmok

Cluj-Kolozsvár, április 18. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A kolozsvári városi tanácsnak nagy gondot okoz a városi ingatlanokat ért károk reparálása. A legnagyobb kár Kolozsvár városát az anyagát megrongálásával érte, mely a malomárok mellett épült malmok munkáját rendkívül megnehezítette. A malomárok malmjai nem dolgozhatnak és ugy a Molnár és Pinter-malom, mint a többi vizimalmok sürgetik a várost, hogy az anyagát helyreállítsák. A jelenlegi állapotnak az a hátránya van, hogy a liszthiány miatt a kenyér megdrágul Kolozsváron. Most csak az Albina bank malma örül, mely nem a malomárok, hanem a Szamos mellett épült. A kérdésben Ciortea városi mérnök munkatársunk előtt a következőket

mondotta: — Az árvíz az anyagának csak egy kis részét rongálta meg, mely tulajdonképpen nem is gát, hanem partfal. Ez még szerencse volt a szerencsétlenségben, mert ha az anyagát is elviszi a víz, egész Kolozsvárt árvíz öntötte volna el. A kár így is jelentékeny, mert a partfal helyreállításához kétszáz ezer lej szükséges. A város saját kasszájából nem tudta fedezni ezt a kiadást s ezért az érdekelt malomtulajdonosokkal egyezett meg abban, hogy közösen viseli a helyreállítási munkálatok költségeit. A város 24 százalékot térít meg az összegből és ilyen alapon reméljük, hogy a partfalat rövid idő alatt helyreállítjuk.

Sava Cornél és Kun Andor telegdi zsarolóataikja a kolozsvári törvényszék előtt

Cluj-Kolozsvár, április 18. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A kolozsvári törvényszék második szekciója hétfő délelőtt kezdte meg a telegdi szeszgyár feketesz bünperének tárgyalását. A per rendkívül érdekesnek ígérkezett, mert annak fővádlottjai, Sava Cornél volt sziguranca vezérinspektor és Kun Andor, a változatos multu szeszinspektor, akiknek a telegdi szeszgyár ellen vezetett attakjáról az Uj Kelet annak idején részletesen megemlékezett. A tárgyaláson rajtuk kívül vádlottak voltak Filimon Alexandru, Bidianu Axente sziguranca komiszárok, Salamon Márton, Lebovits Lajos szeszgyártulajdonosok és Deli Gyula, valamint

Stern Albert szeszgyári alkalmazottak. Ezek a vádlottak jelentek meg a hétfő délelőtti tárgyaláson, de az érdekelték nagyrésze még most is távolmaradt.

A védők asztalánál dr. Cotrus nagyváradi, valamint dr. Klein Miksa, Saragea Zamfir és dr. Nistor Virgil kolozsvári ügyvédek jelentek meg, míg a pénzügyminisztert dr. Russu Octavian kincstári ügyész képviselte.

A negyvenöt beidézett tanu közül alig hat jelent meg a tárgyaláson. Filipescu vezetőügyész ezért a tárgyalás elnapolását és a meg nem jelentek elővezetését kérte.

Ehhez a kéréshez a védelem is hozzájárult, majd dr. Klein Miksa és Saragea védők Salamon Márton és Lebovits Lajos szabadlábra helyezését kérték, mert fogvatartásuk a perrendtartás értelmében már nem indokolt. A törvényszék rövid tanácskozás után helyt adott a kérelemnek, a tárgyalást elnapolta és a távolmaradt tanuk ellen elővezetési parancsot adott ki. Az új tárgyalás terminusát hivatalból fogja kitűzni a törvényszék. A vádlottakat 50-50 ezer lej kaució ellenében szabadlábra helyezték. A döntésben a vezetőügyész is megnyugodott és miután a védők a kauciót letétbe helyezték, a vádlottak elhagyták a törvényszék épületét.

Butoraink 40 százalékkal olcsóbbak tavaszi nagy butorkiállításunkon Transilvania Memorandumai (Unió-u.) 1.

Legújabb és legmodernebb típusok!

Komplett diógyöcker ebédlő Lei 24.000
 Exota furniros komplett háló Lei 14.000
 Masszív hálószobák Lei 8.500

SPORT

Eldöntetlen a kolozsvári futbalderby

A Haggibbor meg nem érdemelt vereséget szenvedett a KAC-tól

Cluj. Kolozsvár, április 18. Az Uj Kelet tud.) A régi ellenfelek derby-napja élvezetes, változatos sportot nyújtott és a telejsítmény, mindenképpen igazolta a közönség várakozásait. Telt háza volt a sporttelepnek vasárnap és délután kettőkor, amikor KAC és Haggibbor lelkes csapatai a pályára léptek, már zsufolt tribün élvezte a változatos és eleven küzdelmü játékot.

Milivoiu bíró sipjelzésére a következő felállásban kezdődött a játék:

Kac: Szatmár, Sütö—Palocsay I., Barabás—Szabó—Palocsay II., Király—Tunyoghy—Horváth—Dézsi—Poklossy.

Haggibbor: Lusztig, Zélig—Havas, Weinberger—Ordentlich—Ganz, Turteit-
traub—Rosenfeld—Márk—Barabás—Mózes.

A KAC a 9. percben már gólt ér el, de a Haggibbor lelkesen rákapcsol és percek kereszttől leszorítja ellenfelét. A 12. percben Ganz megsérül és egész félidőben nem játszik. Ennek ellenére főlényben van a Haggibbor, de támadásai sikertelenek. A változatos mezőnyjátékot tetszetős akciók tarkítják. A második félidőben olykor egészen nyomasztóvá vált a Haggibbor-főlény. Márk ötmétről, biztos helyzetben Szathmáry ölébe rugja a labdát és ezzel elvész az egyenlítés lehetősége. A KAC-ot szerencsére ezuttal fontos két ponthoz jutatta, mert így egy ponttal megelőzhette a bajnoki listán a Haggibbort.

Universitatea—Romania 0:0

A szezon első komoly meccse volt a két egyenlő pontszámmal a bajnokság élén haladó csapat találkozója. Mindvégig izgalmas, szép küzdelem, egyenlő ellenfelek között. A csapatok között meglepetésszerűen a Romania volt a jobbik. A differenciát a halvesor döntötte el, mert az U fedezeteire ezuttal nem is lehetett ráismerni. A csatársor is keveset mutatott, csak azért, mert tervszerűség nélkül, egyéni kísérletezők jellemezték játékát. A Romania ezzel szemben a szélekre épített gyors, észszerű csatárjátékkal veszélyesebben és praktikusabban támadot.

A csapatok a következő felállással szerepeltek: **Universitatea:** Noveanu, Bulzan—Sfere—Ghilezan—Dobosan—David, Hunieade—Abrudan—Sepi—Stefanescu—Surlasiu.

Romania: Chendreanu, Merceanu—Chifor, Felecan—Muresan—Farkas, Bindea—Cungan—Costin—Cipcigan—Capusan.

Az Universitatea az első negyedórában szép csatárjátékkal leszorítja ellenfelét, de az ostrom hamar felenged és változatos mezőnyjáték indul, melyben inkább a Romania főlénye domborodik ki. A tempó rendkívül erős, a labda hol az U, hol a Romania kapu előtt táncol. A Romániában különösen Bindea s Capusan lefutása ven szedelmesekek. Ha belső csatárok lettek volna, a Romania főlényesen nyeri a meccset. A 28. percben Bindeat csak kornerre szerelik, a kornerből már-már gól lett, de a szerencse kedvezett az U-nak Sepi és Abrudan lövései kerülnek kapu mellé. A 42. percben Bindeat biztos gólhelyzetben gáncsolják, de a tizenegyes elmarad. Két percre rá azonban a Romania ellen megítélik a tizenegyest Chifor hence miatt. Sfera rosszul rugott tizenegyesét Chendreanu szépen védi.

A második félidő első felében a Romania támad többet, a finisben azonban az U leszorítja a Romániát, melynek védelme, élén Chiforral csak nehezen parírozza az erőteljes támadásokat. Eredmény nélkül telt el a szép mérkőzés, mely mindvégig heves és izgalmas volt, de sehol durváskodások nem történtek.

A bajnoki tabella a következőképpen alakult:

1. Universitatea	5	4	1	—	27	—	9
2. Romania	5	4	1	—	24	2	9
3. CFR	5	2	1	—	7	8	5
4. KAC	5	2	—	3	5	9	4
5. Haggibbor	5	1	1	3	2	28	3
6. KMSC	5	—	—	5	1	19	—

Budapesti eredmények: Ferencváros—Bocskay 4:1 (3:1). Főlényes, szép győzelem. Tánzer és Takács II. góljaival. Hungária—Budai 11 0:0. Meglepetés. Ujpest—Attila 1:0 (0:0). Az Ujpest nehe-

zen győzött. Vasas—Sabaria 2:1 (1:1). Svájc megverte a csehekét. A Svájc—Csehszlovák Európa-kupameccset meglepetésszerűen a svájci együttes nyerte meg 5:1 (3:1) arányban.

Arad—Temesvár 2:1 (1:1). A város közti mérkőzést megérdemelten nyerte meg Arad válogatottja. A mérkőzés jövedelmeit az árvízkarosultak céljaira fordították.

Madrid, 21.30: Puccini: Pillangókisasszony. Svájci Adó. 20: Népszerű szimfonikus hangverseny.

Szerda, április 20.

Bukarest. 19.40: Operaáriák. 20: Fuvolahangv. 21.15: Hegedűhangv. Utána hírek.

Budapest. 9.15: Hangv. 9.30: Hírek. — 12.05: Grammfónhangv. 12.25: Hírek. időjelzés, időjárás. 2.45: Hírek. 3.30: Morse tanfolyam. 4: Hírszolgálat fejlődése Magyarországon. 4.45: Pontos időjelzés, időjárás, hírek. 5: Otthonunk helyes díszítése. 5.35: Az Operaház zenekarának hangversenye. 6.45: Olasz nyelv oktatás. 7.20: Énekhangv. 7.55: Vivó-sport és nézőközönség. 8.15: Egyfelvonásosok. 10.15: Szatmári Tibor hangversenye. Utána cigányzene.

SZÍNHÁZ-FILM

Petrovich Iván Kolozsváron

Nagy eseménye a kolozsvári moziéletnek Petrovich Iván szerdai és csütörtöki föllépése. Petrovich Iván ezeken a napokon a Szinkör Mozgó minden egyes előadásán föl fog lépni a Pénz az uccán című elsőrangú hangospremier keretében.

Petrovich Ivánt egész Európa ismeri. Neve fogalom. Megtetszősége az elégáns, tökéletes férfinek. Méltán nevezik a nők kedvencének.

Petrovich fogadtatására bizottság

alakult, hogy a várakozók ezrekre megnő tömegét elhelyezhesse a pályaudvaron.

Kolozsváron senki sem fogja elmulasztani, ezt az egyetlen alkalmat, hogy Petrovich Ivánt személyesen is láthassa és hallhassa.

Petrovich Iván, aki épp olyan jól beszél románul, mint magyarul, mind a két nyelven énekelni is fog a Szinkör Mozgó előadásai keretében.

A Magyar Színház heti műsora

Kedden este 9 órakor: Tüzmadar. (Ujdonság 2-odszor. Napi bérlet 26. szám. B. Sorozatszám: 191.)

Szerdán 3, 5, 7 és este 9 órakor: Pénz az uccán. (Mozi-ujdonság és Petrovics Iván személyes föllépése minden előadás. (Helyárak: 40, 30, 25 és 15 lej.)

Csütörtökön 3, 5, 7 és este 9 órakor: Pénz az uccán és Petrovics Iván személyes föllépése minden előadás. (Helyárak 40, 30, 25 és 15 lej.)

Pénteken este 9 órakor: Tüzmadar. (3-adszor. Napi bérlet 27. szám A. Sorozatszám: 192.)

Szombaton délelőtt 11 órakor: Feketesáru cseresznye. (Matiné helyárak. Páholly 5 személyre 80 lej, földszint 20 lej, erkélyülés 10 lej. Sorozatszám: 193.)

Szombaton este 9 órakor: A Ember tragédiája. (Nagyon olcsó helyárakkal. Jegyek ára, 40, 30, 20 és 10 lej. Sorozatszám 194.)

Vasárnap d. e. 11 órakor: Arany János balladái. (Ifjúsági előadás. Sorozatszám: 195.)

A clujj Román Opera műsora

Szerdán, április 20-án: Tosca (Emilica Vera vendégszerzésével.)

Pénteken, április 22-én: Az eladott menyasszony.

Szombaton április 23-án (délután): Mignon.

Vasárnap, április 24-én (este): Pillangókisasszony. (E. Vera vendégszerzésével.)

CORSO-MOZGO műsora

Kedd 3, 5, 7, 9 órakor:

Emil és a detektiv. Világsikert aratott legújabb Ufa-produkció 1932-ből, amely filmben 4000 gyermek vesz részt. Főszerepekben: Dolly Haas, Käthe Haas és Fritz Rasp. E film 6 évtől 70 évig mindenkit érdekel. Ugy felnőtteket, mint gyermekeket. Műsor előtt legújabb heti híradó.

Szinkör-Mozgó műsora

Kedden 3, 5 és 7 órakor:

Gibraltári kémnő. (Szenzációs kémtörténet 8 felvonásban. A főszerepekben: Monna Maris, Marion Lessing, Georg O. Brien. Minden előadásban Mabuse mester titokzatos és kacagató telepátiikus és szuggeszciós mutatványai. Helyárak: 22 és 12 lej.)

Szerdán, csütörtökön 3, 5, 7 és 9 órakor: Pénz az uccán. Hangos attrakció 8 felvonásban. A főszerepekben: Hugo Thiemiig, Livia Palmann és Georg Alexander. Ezenkívül, minden előadás alkalmával Petrovics Iván személyes föllépése. Helyárak: 40, 30, 25 és 15 lej.)

Péntek 3, 5 és 7 órakor: Pénz az uccán. Hangos, zenés, énekes attrakció 8 felvonásban. Legújabb hangos híradó és Micki Maus-burleszk.

Szombaton, vasárnap és hétfőn 3, 5, és 7 órakor: Premier: Egy orrhosszal. Zenés, énekes, táncos sport vígjáték. Fő szereplő Siegfried Arno. Hangos kísérelő műsor. Helyárak 10, 20 és 30 lej.

SELECT-MOZGO műsora

Kedd 3, 5, 7, 9 órakor: Szerda 3, 5, 7, 9 órakor: Csütörtök 3, 5, 7, 9 órakor:

Szerelem szigete. Gyönyörű exotikus hangos dráma, melynek cselekménye az Óceán legszebb szigetén játszódik le. A csodás felvételű film rendezője W. S. van Dycke, a „Pogány” és „Fehér árnyak” alkotója. Főszerepben az exotikus szépségű Conchita Montenegro.

Jön: Liane Haid legújabb nagyszerű német párbeszédű hangosfilmje: A veszélyes kimenő, melynek másik főszereplője a közismert Hans Brausewetter.

URANIA-MOZGO műsora

Kedd 3, 5, 7, 9 órakor: Szerda 3, 5, 7, 9 órakor: Csütörtök 3, 5, 7, 9 órakor:

Templom egere. Végtelenül bájos szalónvígjáték. Fodor László közismert szindarabja nyomán, főszerepekben: Scharlotte Suza, Grete Mosheim, Hans Thiemig.

Jön: Az örök imádság. Az Amerikában élő világhírű vilnai színészek legújabb jiddis párbeszédű hangosfilmje. Mélyen megható dráma az amerikai zsidók életéből.

RÁDIÓ MŰSOR

Kedd, április 19.

Bukarest. 17: Könnyű zene. 19.40: Grammfón. 2.45: Dalest. 21.05: Zenekari hangv.

Budapest. 9.15: Katonazene. 12.05: A Szervánszky szalózenekar hangv. 3.30: Meseóra. 5: Magyar nóták. 6: A magyar sajtó hőskora. 6.30: Grammfónhangv. 7.30: Az Operaház Wagner: Bolygó hollandi c. operájának köv. Közben pontos időjelzés, időjárás, majd cigányzene.

Bécs. 19.30: Német népdalok. 20.30: Balladák zongorakísérettel.

Berlin. 16.30: Csajkovszkij dalok. Breslau. 20.30 Grammfón. 22.40: Régi táncok.

Frankfurt. 17: Filharmonikusok hangversenye. Wagner est.

Heilsberg. 21.45: Hangverseny. Langenberg. 20: Bach hangverseny. Lipse. 19.30: D'Albert hangv.

Stuttgart. 22.45: Zenekari hangv. Varsó. 19.35: Grammfón. 20.15: Népies hangv. 22.15: Hegedűverseny.

Kattowitz. 17.35: Szimf. hangverseny. 20.15: Népszerű zene

Riga. 20.20: Brahms hangv. 20.15: Schubert dalok.

Milánó. 20.45: Operett. Róma. 22.15: Könnyű zene. Prága. 22.20: Grammfón.

Pozsony. 22: Cigányzene. Kassa. 19.20: Falusi zene. Osló. 18.45: Harmonika. 22.15: Szavallat.

Stockholm. 20: Angol dalok. A négy zsidóság és öskereszténység c. előadás. Brüsszel. 18.30: Gounod: Faust című operája.

Belgrád. 16.30: Rádiózenekar. 20: Grammfón.

APRÓ HIRDETÉSEK

Házeladás. A Str. Filipescu (Szentlélek u.) 1. szám alatti és a Str. Calugárilor (Kisszamos u.) 6. szám alatti ház előnyös feltételekkel eladó. Érdeklődők forduljanak a Kereskedelmi Hitelintézet Rt. Igazgatóságához, P. Uniril 20.

26 éves érettségizett, gazdasági akadémiát végzett zsidó földbirtokos, ismeretség hiányában oly izraelita leányt vagy fiatal özvegyet keres feleségül, aki minimum 400.000 lej készpénz hozománnyal rendelkezik. Komoly reflektáló levele az „Uj Kelet” kiadóhivatalába Cluj, „Földbirtokos” jelígre küldendő.

A városból való elköltözés miatt jóforgalmu fűszerüzlet berendezéssel és két szoba konyha lakás kiadó. Ugyanott egy kisebb üzlethelyiség 700 lejért kiadó. Calea Traian 55. Értekezhetni a bodegában.

Kertes házban 1 szoba konyha kiadó. Bratianu 45. Megtekinthető d. e. fél 11-től u. u. 6-ig.

A legjobb és legolcsóbb bor és konyak של פסח hechserral ellátva. Árpád-ut 55. alatt kapható. Ne sajnálja a fáradságot erről meggyőződni.

מלמד דרקה סאג'ט speciális módszerrel 50 gyermek legjobb eredményű, felelősség teljes oktatását vállalja. Ajánlatok Orth. Hitközség Nasáud.

Két intelligens, jóhából való, vallásos zsidó árvalány sok évi hivatali gyakorlattal, iróadi, órákonyvelési vagy más hasonló állást keres. Elvállalnák valamely üzlet, lerakat, vagy tőzsde vezetését is kaució ellenében, esetleg idősebb házaspárhoz házvezetőnek is ajánlkozhatnak. Cím a kiadóban.

דיע קעננצייכן פיר קאמפע-צוואטן כשר של פסח

יזנו דער הכשר-שלימן מיט יונגעל פערזעטן דער נאמען פון פאנק און דיע קאמפע-צוואטן פון שטעטל און שטעטל

פסח-קאמפע-צוואטן

פערלאנגען זייע שטעטס אויסריקליך: פראנקפערט דער קאמפע-צוואטן לויט הכשר-ור-ערוויירענע דעם הערן אברעאיינער מאיר שפיטץ אויס ביטרייך דענן דייע פאבריק שטעטס אונטער זייער אברעאיינערס אונד אונטער שטעטל ינער קאנטראלע פון א. ש. עהרליך ערנאנטען פראממען יודישן איינשטעלען דאס זעמליכע פראיי-ויסטע פראנטיירט פערלעסטליך

כשר

יזנו און ערעב בעדענקען גענוסן ערערען קענען

HIE

JOH: LIAN

legujabb párbeszéd

A veszélyes

— Öreg korára meg...
— Vizbe dobták a...
— Szabadlábrahe...
— Az orthodox iz...

— Kolozsvári épi...
— Orvosi hir. Dr...
— Kolozsvári épi...
— Orvosi hir. Dr...

HIREK

JÖN: LIANE HAID

legújabb elsőrangú német párbeszédű hangos filme:

A veszélyes kimenő

— Öreg korára megtanult írni, hogy vái tot hamisíthasson. Kikindáról jelentik: A kikindai törvényszéken érdekes bűnügyet tárgyaltak. A bűnper vádlottja Koc kár Bránkó hatvanhatéves kikindai gaz dájkodó volt, aki ellen váltóhamisítás mi átt indult eljárás. Kockár, aki sulyos anya gi gondokkal küzdött, elhatározta, hogy jómódot fog hamisítani Amerikában élő, de jómódu bátyja nevére, akinek a kikindai határban földje van. A váltóhamisítás nem ment olyan könnyen, mert Kockár Bránkó nem tudott írni. Még sem esett kétségbe, hanem egy hét alatt szorgalmas tanulás árán elsajátította a betűvetés tu dományát annyira, hogy bátyja nevét alá írhatta a váltóra, amellyel megjelent az egyik kikindai bankban, ahol tizenhatezer forintár kölcsönt kapott. A kölcsönre ponto san fizette a kamatokat is, de a váltóha misítását mégis felfedezték és feljelentést tettek ellene. A bíróság a bizonyítási el járás befejezése után bűnösnek mondta ki Kockár Bránkót, akit egyévi és három havi fogházra ítelt.

— Vizbe dobták a szigorú altisztet. Tou lomból jelentik: A haditengerészeti ható ság sulyos ügyben kutat egy torpedónaszád személyzete körül. A torpedónaszád ról nyomtalanul eltűnt egy altiszt. A nyo mozás kiderítette, hogy az altiszt a kora reggeli órákban ellenőrizte a szolgálatot teljesítő matrózokat és szigorúan lépett fel egyik matróz ellen, aki nem volt a hely én. A többi matrózok társuknak pártját fogták, ami rövidesen verekedéshez veze tett az altiszt és a matrózok között. A vizsgálat ennyit tudott megállapítani és azt, hogy az altiszt azóta nyomtalanul eltűnt. Valószínűnek látszik, hogy a fel bősült matrózok beledobták a tengerbe. Eddig azonban a torpedónaszád egyik em bere sem tett erről vallomást. A vizsgálat nagy eréllyel folyik és több matrózt, aki ket gyanúsítanak, letartóztattak.

— Szabadlábrahelyezték Török Andort. Megírta annakidején az Uj Kelet, hogy Török Andort, a Columbia zeneműkeres kedés kolozsvári fiókjának vezetőjét sik kasztás vádjával letartóztatták. Török An dor harminc napot töltött a vizsgálati fog ságban, amit a törvényszék újabb 30 nap pal hosszabbított meg. A határozat ellen Török a táblához élt fellebbezéssel, amely nek vádtanácsos elrendelte Török Andor szabadlábrahelyezését. Török Andor már el is hagyta az ügyészégi fogházat.

— Az orthodox izraelita hitközség rab bisága figyelmezteti hivat, hogy sel Pé szach élelmi cikkeik tekintetében csak oly cégek megbízhatók, amelyek üzletei ket egész évn át szombaton zárva tartják.

— Götz von Berlichingen balsorsa. Berlinből jelentik: A Goethe által meg énekelt Götz von Berlichingennek a Nec kar völgyében levő kastélyába csütörtökön délután, a nagy zivatarban villám esa pott bele amely szétverte a lovagterem te tejét és erősen megrongálta a berlichin geni lovag történelmi nevezetességű pán celtatát.

— Orvosi hír. Dr. Herskovits Izidor Röntgenszakorvos, kórházi főorvos, spe cialis Röntgen-intézetét, a sugaras gyógy kéntelés egyéb eszközeivel (quarz, sollux stb.) kibővíttve Str. Jorga (v. Jókai ucca) 21. sz. alá helyezte át.

— Kolozsvári építőmunkások tiltakozá sa a kontárnunkák ellen. Hétfőn dél előtt Moldován ipartestületi elnök ve zetésével küldöttség jelent meg dr. Borne misa Sebestyén interimár bizottsági elnök előtt. A bizottság azzal a kéréssel fordult a polgármesterhez, hogy tiltsa be azokat az építőmunkákat, amelyeket képesíté nélküli egyének kezdeményeztek a város területén. A polgármester kijelentette, hogy a kérést teljesíteni fogja. A város tizenkét rendőrt kért a rendőrkveszturá ból, hogy egyes ellenőrzéseit elvégezhesse és ezekkel a rendőrökkel fogja azokat a munkákat megakadályozni, amelyek az építőiparosok egzisztenciáját veszélyezte tik.

A legszebb húsvéti ajándék

CARMEN cipő, mert

legelegánsabb, legtartósabb, legolcsóbb,

la női cipő	425
la férfi cipő	525
la gyermekcipő	250

Kizárólagos árusító: NIMBERGER ERNŐ

Cluj, Piata Unirei 28. (Központi szálloda épület.)

Eredeti gyári árak! Telefon 13.

A pontos és kényelmes kiszolgálás érdekében kérjük a vásárlásokat lehetőleg a délelőtti órákban lebonyolítani.

— Értekezlet a vízművek tarifájának ügyében. A vízművek ellen sűrűn elhang zott panaszok ügyében az interimár bizott ság hosszú idő óta folytatja a tárgyalá sokat. Szerdán délután a városháza nagy termében értekezlet lesz, amelyen a ko lozsvári érdektestületek megbízottai résztvesznek. Az értekezleten a megje len tek véleményeit jegyzőkönyvbe foglalják és azt terjesztik az interimár bizottság elé, hogy a közvélemény adatai ilyenfor mában befolyásolják a vízművek és a vá ros között folyó tárgyalások menetét.

— Ertesitem a n. é. közönséget, hogy uri szabóságomat Calea Reg. Ferd. (Ferenc József ut) 32. alól május 1-én Piata Uni rei (Főter) 29. (Corso-mozgó épület, eme let) alá helyezem át. Az árakat a mai vi szonyokhoz mérten jelentősen leszállítot tam. A n. é. közönség további szíves párt fogását kéri Dávid Áron

— Ertesítés. Felhívjuk mindazokat, akik foglalkoznak karosszéria gyártással, fa részek javítása, ülések készítése, karos szériák festésével stb. f. hó 25-ig küldjék be ajánlatukat zárt borítékba a fentemli tett munkákra. Felvilágosításokat lehet kapni a Szindikátusi irodájában Cluj, Ca lea Motilor No. 7. A RAPID Autóbusz tulajdonosok Szindikátusa.

— Blum Ilus és Izsák Laura gyermek zenedelutánja. Vasárnap délután a ko lozsvári katolikus gimnázium nagytermé ben nagyszámú közönség jelenlétében zaj lott le a Blum Ilus és Izsák Laura ismert zenepedagógusok által megrendezett gyer mekzenedelután. A műsort Wolff Kató, Blatt Egon és Sporn Baba zongorajátékai vezették be, akik mindannyian élvezetesen adták elő a precízen betanított zenedarab jaikat. Diamantstein Irén és Bergner Evi zeneszámait két igen tehetséges gyermek muzsikussal megnyilatkozásai voltak. Chir coiasu R. tehetségesen adta elő Schumann és Sabin Dragoiu egy-egy suitjét. Feltű nő képességeket árult el Korach Baba, aki Beethoven sonatináját adta elő, szí nes frazirozással és kiváló ritmusérzék kel. Weinberger Józsa Schumann két ze neszmát fejlett muzikális érzéssel inter pretálta. Szünet után Adler Klári egy Beethoven-suitet adott elő, megragadó és kivételes képességeket megcsillantó mu zikalitással. Weinberger Magda egy Cho pin-mazurkát játszott, szintén nagy re ményekre jogosító, született tehetségre valló készséggel. Feltűnő volt Fischer Vi ca játéka, aki Dohnányi gavottját játszot ta egy felnőtt muzsikussal átértésével és ze nei intelligenciájával. Löwi Pista Schu mann egy gyermekdarabját határozott rá termettséggel adta elő. Sámson Evi Mo zart D-moll fantáziáját, a nagy zeneköl tö gyermekien finom és hangulatos átér tésével interpretálta. Weinberger Mag da muzikalitása érvényesült abban a Mos kowsky-negykezesben, amelyet Löwi Pis tával együtt adott elő, a program második részében pedig az ugyancsak tehetséges Czerjék Józsefet, Salamon Telka tanít ványát kísérte. Wolff Feri és Weiszber ger Sanyi Masas Duoját adták elő hege dűn sok tetszéssel és rátermettséggel. Szép sikert arattak Czitrom Jancsi és Adler Klári is, akik Kigyósi Facipó-tán cát adták elő kivételes precizitással. A gyermekzenedelután nagy sikeréért a leg osztatlanabb dicséretet a két kiváló peda gógust: Blum Ilust és Izsák Laurát illeti, akiket a közönség rajongó tapsokkal ün nepelt.

— P. Capidan festőművész kiállítása. Tegnap nyílt meg a kolozsvári vármegye ház üvegtérképén P. Capidaen, az ismert nevé kolozsvári festőművész tárlata. A mű vérszi képek iránt a közönség körében nagy érdeklődés mutatkozik. A tárlat méltatására még visszatérünk.

— Tunisz sáskarajok lepték el. Párizs ből jelentik: Tunisz sáskarajok lepték el. Az ellenük folytatott küzdelemben katonai osztagok is résztvesznek.

— Felhős időjárás várható. Budapest ről jelentik: A meteorológiai intézet idő járásprognóza szerint felhős időjárás várható sok helyütt újabb esőkkel s a hőmérséklet Budapesten ma délben 10 fok Celsius.

— Pozdorjává tört egy német repülő gépe Bangkok közelében. Berlinből je lentik: Marga v. Etzdorff német Ausztra lia-repülő a siami Bangkok közelében mo torhiba miatt kényszerleszállást végzett. Gépe a földet-éreskor pozdorjává tört s ő maga megsebesült.

— Megoperálták Habsburg Ottót. Brüsszelből jelentik: Habsburg Ottó Ha berern volt bécsi egyetemi tanár vakbél irritációi miatt megoperálta. A beteg a körülményekhez képest jól érzi magát.

— Sanghaji körüli ujra kiújultak a japán kínai harcok. Londonból jelntik: Mosz kván át érkezett távolkeleti jelentések Sanghaitól nyugatra kínai-japán harcok kiújulásáról adnak hírt.

— Gyengélkedés idején, különösen ha a rosszullétet szorulás fokozza, a termé szetes „Ferenc József“ keserűvíz fájda lommentes székürülést és kielégítő emész tést hoz létre. Híres nőorvosok a legna gyobb elismerés hangján írnak a valódi Ferenc József vizről, mert ez a kritikus korban is hosszabb időn át alkalmazható, anélkül, hogy káros eredménye változ nék. A Ferenc József keserűvíz gyógy ssertárakban, drogériákban és fűszerüzle tekben kapható.

— A Kreuger-csalások összegei milliár dokra rugnak. Londonból jelentik: Stock holmban a felderített Kreuger-csalások ügyében párizsi nagybankok veszteségeit 3 milliárd frankra, a svéd piacét 2 és 3 milliárd svéd korona közötti összegre te szik.

— Válság előtt áll a nemzetközi vas kartell. Brüsszelből jelentik: A belga vas gyárak nem akceptálják a vaskartell által előírt exportkorlátozásokat. A kartell vál sága küszöbön áll. Az árak 20 százalékkal este.

— Stimson Genfben nem foglalkozik a japán-kínai konfliktus ügyével. London ból jelentik: A Daily Express szerint Stimson Genfben a japán kínai konfliktus ügyével nem foglalkozik, mert kizárólag leszerelési tárgyalásokra érkezett Svájcba.

— Moszkvában rendelték Taelmann né met kommunistavezért. Berlinből je lentik: A lapok jelentései szerint a kommu nista internacionálé végrehajtó bizott sága új garnitúrát akar kijelölni a német országai kommunista párt vezetésére s ezért történt meg Thaelmann, a kommu nisták elnökjelöltjének Moszkvában ren delése.

— Leszállítják a Farbenindustrie alap tókéjét. Berlinből jelentik: I. G. Farben indutrie május 10-én tartandó közgyűlé sén javasolni fogják a törzsrészevények ből álló alaptőkének 110 millióval 685 millió márkára történő leszállítását.

NAPRÓL NAPRA

Kavala görög város bírósága egy ha gyatéki perben utasította a felek egyi két, hogy rokona halotti bizonyítványát csatolja az iratokhoz. A peresfél a tár gyalásra odaszállította a bíróságra az elhalt sírkövét, rávésve nevével és el halálzási dátumával. Azt állítja, hogy más igazolványt nem tud kapni, mert az a hivatal, amely halotti bizonyít ványt ebben az ügyben kiadhatna, a világháború alatt, 1917-ben egész irat tárával együtt a lángok martalékává lett.

A római drótnélküli távolba látó ál lomás építkezését befejezték. Az első adásokat a közeljövőben kezdik meg Prato Smeraldóban 80 m. hullámhosz szon.

Május elsején avatják fel Leningrád ban az új 250 kilowattos óriásadót. Megnyitó beszédet Sztalin fog mondani. Attól tartanak, hogy a mammut-adó ál lomás Londont és Műhackert nagyon zavarni fogja.

A Fox filmvállalat harminc legjobb színészét és scenáriumíróját elbocsá totta.

Amerikában rendezetet léptettek élet be a filmszínészek vizsgái ügyében. A jövőben csak olyan színész kaphat, akár csak, mint statisztá is, filmszerződést, akik a színészakadémia vizsgáján erre képesítettek. A rendezet elsősorban a külföldi színészek beözönlésének hiva tott gátat vetni.

Az angol atlétikai szövetség 120 at létát akar kiküldeni a losangelesi olim piászra. Az olimpiai bizottságnak erre a célra 20 ezer fontot kellene összegyűj tenie.

Az angol kupa április 23-án tartandó döntőjét az angol rádióállomások köz vetíteni fogják a hallgatónak. A küz delem az Arsenal és a Newcastle Uni ted csapatai között fog lefolyni.

A Graf Zeppelin ma éjjel után 6 perccel felszállott harmadik délameri kai útjára. A léghajót Eckner dr. ve zeti.

Darvas Lili az év végétől öt hónapi időtartamra a Burgszínházhoz szerző dött.

Tardieu propaganda-utra indult. Párizsból jelentik: Tardieu Belfort kör nyékén választási propaganda-uton jár. Giromagny választókerületét végiglátogatta és programbeszédet mondott a bel- és külpolitika aktuális problémáiról. A miniszterelnök koszorút helyezett a hősök emlékeire.

Uruguay tovább korlátozza a be vándorlást. Londonból jelentik: Uruguay tovább korlátozza a bevándorlást és in tézkedéseket foganatosított a munkanél külség enyhítése érdekében.

VIDAM SAROK

Ubul panaszkodik Arisztidnek, hogy kétszer is felakarta hívni tele fonon, de nem tudta a telefonszámot.

— Csodálom! — mondja Arisztid — pedig a szám benne van minden telefonkönyvben.

— Tényleg?
— Tényleg, tényleg. De úgy lát szik, hogy te nem szoktad olvasgatni a telefonkönyvet.

Tasziló felindultan érkezik a ka szinóba.

— Képzelték — mondja — az a buta írás az este nyitra felejtette a lakásban a gázcspot és reggelre mindenki meghalt.

Arisztid részvétellel kérdi:
— Na és te életben machadtál?

UJ KELET *Legújabb hírek*

Az igazságügyminiszter nem adott haladékat a lakóknak a kiköltözésre

Heves viták voltak a kamarában a csődtörvényről és a kereskedők vagyonának likvidálásáról

Cuzát nem érdeklik a gazdasági törvényjavaslatok, mert azok zsidók sorsáról is intézkednek. Az összes városi adósságok rendezését követelték a kamarában

Kétszer is leszavazták a kormány törvényjavaslatának előadóit

Bucuresti-Bukarest, április 18. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A kamarában ma dél előtt negyven képviselő aláírásával parlamenti kezdeményezést nyújtottak be, amely felhatalmazza a kormányt a Vatikánnal kötött konkordátum felbontására. A javaslat indoklása szerint a konkordátum csorbítja az állami szuverenitást, mert például a püspöki eskü szövegéből nem derül ki az állami szuverenitásnak a püspökök részéről való teljes elismerése. Ezenfelül felbontandó a konkordátum azért is, mert a Vatikán még nem ismerte el Beszarábiának Romániához való lecsatlakozását.

Ezzel kapcsolatban Gyárfás Elemér dr. kijelentette, hogy ez az állítás nem felel meg a valóságnak. A Vatikán elismerte Beszarábia csatlakozását azzal, az 1921-ben kiadott pápai rendelettel, amely a beszarábiai híveket az asii püspökség hatáskörébe utalja át.

Catuneanu a keresztény kisebbséget is támogatja

Az ügyben egyébként szombaton este a kamara esti ülésén Catuneanu kolozsvári egyetemi tanár interpellációt terjesztett be.

Catuneanu ugyancsak a konkordátum felbontását és a Státus vagyonának az állam tulajdonába való vételét kérte, azzal az indoklással, hogy a Státus a magyar irredenta törekvéseket támogatja.

Ez az interpelláció nagy feltűnést keltett, annál is inkább, mert Cuza állandóan azt hangoztatta, hogy bekésségekben akar élni a keresztény kisebbségekkel. Cuza állítotlag ki is jelentette volna, hogy mélyen sajnálja Catuneanu felszólalását, amely súlyos férgyelmezést követett el az antiszemita ligával szemben. Ugyúltszik — mondotta Cuza — igaza volt a nemzeti-parasztpártnak, amikor bianco-lemondásokat iratott alá képviselőivel.

Nem ad haladékat az igazságügyminiszter a költözködésre

A kamara ma délelőtti ülésén Dumitriu liberális elmondja, hogy Dambovitá megyében a hatóságok törvénytelenül megakadályozták a szénkitermelést, ami súlyos csapást jelent egy munkásságra, mint a megyei iparágra.

Jonescu Traian kormánypárti kéri, hogy a husvétii ünnepekre való tekintettel a Szentgyörgy napján lejárató lakbérserződéseket hosszabbítsák meg az ünnepek utánig.

Trancu Jasi kéri, hogy ezt az intézkedést terjesszék ki a kereskedőkre is.

Pop Valér dr. igazságügyminiszter azt válaszolja, hogy a kérés nem teljesíthető, mert nagy zavarokat idézne elő. Szentgyörgy napjától a husvétii ünnepekig egyébként is nyolc nap van és ez alatt a költözködéseknek simán lehet bonyolítani.

Ezután megszavazták azt a törvényjavaslatot, amely Valeni de Munte községet felhatalmazza arra, hogy 20 millió lejes kölcsönt vegyen fel villanyüzem építésére.

D. R. Joanieescu a községi választások sürgős kiírását kéri, mire Munteanu Ramnic belügyi alminiszter azt válaszolja, hogy a községi választások kérdését az új közigazgatási reform fogja rendezni.

A csődtörvény vitája

Hegedüs Nándor szólal fel ezután a csődtörvény rendelkezéseit enyhítő javaslatot. Megállapítja, hogy ez a javaslat nem annyira az adósság, mint inkább a hitfelelősök érdekében szól. A kereskedők és iparosok szomorú helyzete szükségessé te-

szli, hogy a részükre moratóriumot adjanak és a Magyar Párt nevében elő is terjeszti erre vonatkozó álláspontját.

Trancu-Iasi kijelenti, hogy ugyanazon az állásponton van, nem lehet féltékenykedéssel segíteni az ipar és kereskedelem válságán.

Perianu meg van elégedve a javaslattal és elfogadja azt.

Dimitriu a liberális párt nevében hang-

Megkezdték a likvidációs törvényjavaslat vitáját

Attérnek a kereskedők és iparosok vagyonának bírói uton való likvidálásáról szóló törvényjavaslat tárgyalására. Hege dús Nándor mondja el nagy beszédét, majd Trancu-Iasi kijelenti, hogy elkerülhetetlenül szükséges a városi végrehajtások felfüggesztése.

Dr. Lupu: A kormány politikája nyilván a kereskedők és iparosok tönkretételére irányul. Az állam éveken keresztül nem fizeti a szállítókkal szembeni tartozásait. A kereskedők, akiket súlyosan érintett a konverzió, nagy baksisokat kell, hogy leadjanak, ha az állammal szembeni

Cuzát nem érdeklik a kereskedők, mert zsidók

Dimitriu a liberális párt nevében hang sulyozza, hogy a párt mindig is támogatásban részesítette az ipart és kereskedelmet. Várja a kormány vonatkozó intézkedéseit. A benyújtott törvényjavaslatot az első lépésnek tekintti ebben az irányban, éppen ezért a javaslatot elfogadja.

Cuza kijelenti, hogy őt a zsidó kereskedők likvidálásának ügye egyáltalán nem érdekli, miért is nem kíván állást foglalni a javaslattal szemben.

D. R. Ioanitescu a nemzeti-parasztpárt szempontjait fejtegeti. Egy tágabb törvényjavaslattal lett volna szükség, mert ez likvidálja, de nem szánja a kereskedőket A javaslatot elfogadja.

Lucian dr. a szociáldemokraták nevében szólal fel. Kijelenti, hogy a javaslat jobb, mint a csődtörvény, mert megvédi

A szocialisták figyelmeztetik a kormányt, hogy baj lesz

Lucian öklével veri a szöveget és igazgatótan kiáltja az igazságügyminiszter felé:

— Elég volt a beszédekből és az ígéretekben. Itt cselekedni kell, még pedig sürgősen. Önök nem tudják, hogy milyen nagy a nyomorúság az országban. Vigyázzanak, mert majd baj lesz.

A délutáni ülésen több jelentéktelen törvényjavaslat megszavazása után az Italo Romana petróleumvállalat 20 milliós kárának az állam részéről való megtérítésére vonatkozó javaslatot kezdik tárgyalni. Heves vita fejlődik ki, egyes ellenzéki szónokok a javaslat ellen szólalnak fel.

Argetoianu mossa a kezeit

Argetoianu pénzügyminiszter: Én csak azt a kötelezettséget vállaltam az Italo Ramana, társasággal szemben, hogy a javaslatot a parlament elé hozom. A többi az önök dolga. Teljesen szabad kezét adok önöknek arra nézve, hogy a javaslatot megszavazzák-e, vagy sem. Ghelmegeanu nem zetiparasztpárti képviselő kijelenti, hogy elvileg nem ellenzi a javaslatot. Kifogá-

sulyozza, hogy a párt mindig támogatásban részesíti az ipar és kereskedelem törekvéseit s várja a kormány intézkedéseit erre vonatkozólag. A benyújtott törvényjavaslatot az első lépésnek tekintik ebben az irányban és ezért a párt elfogadja a javaslatot.

Ionescu többségi üdvözli Ghica herceget, aki a bukarest-saigoni repülőtávjával megbecsülést szerzett a román névnek.

követeléseikhez hozzá akarnak jutni.

Trancu-Iasi kéri, hogy tegyenek különbséget jóhiszemű és rosszhiszemű kereskedők között.

Pop Valér igazságügyminiszter rámutat arra, hogy csak nagyon kevés idő áll a parlament rendelkezésére a törvényjavaslat megszavazásához. Kéri a felszólalókat, hogy fogják rövidre beszédeiket és inkább a szakaszonkénti vita során fejtsék ki szempontjaikat.

Perianu többségi meg van elégedve a javaslattal s azt elfogadja.

a kereskedőket és iparosokat a csődhiánáktól. De nem ilyen törvényre lett volna szükség, hanem olyan intézkedésekre, amelyek megmentik a kereskedőket és iparosokat a csődbejutástól. Ugyanígy intézkedéseket kell foganatosítani az összes produktív osztályok érdekében. Nem lehet kiténni a városi lakosságot a mai körülmények között a kényszervégrehajtások terrorjának. Az infláció a nyakunkon van. Ha nem segítenek sürgősen a nélkülözhető tömegekben, úgy meg fog indulni az áradat, amely elsöpri ezt a kormányt.

Pop Valér igazságügyminiszter: A kormány foglalkozik a városi tartozások rendezésének kérdésével és később sor fog kerülni ezekre az intézkedésekre is

solja azonban, hogy a javaslat nem a legális formák betartása mellett került a parlament plénuma elé. Eppen ezért kéri, hogy utalják azt vissza az illetékes bizottság elé.

Andrei Corceanu előadó tagadja, hogy a javaslat betérjesztésénél nem tarthaták volna be a törvényes formákat. Kéri Ghelmegeanu javaslatának elvetését.

Kétszer is leszavazzák a törvényjavaslatok előadóit

Az elnök szavazásra teszi fel a kérdést. A szavazás meglepetésszerű eredménnyel végződik. Ghelmegeanu javaslata mellett szavaznak az összes ellenzéki pártok, a liberálisokat is beleértve, valamint igen sok többségi képviselő és így a kamara a javaslatot bizottság elé utalja. A szavazás kimenetele annál is nagyobb feltűnést keltett, minthogy a javaslat előadója, Corceanu a többségi képviselő és Argetoianu legmeghittebb hívei közé tartozik.

Ugyanez a jelenet ismétlődik meg a következő törvényjavaslatnál, amely a ro-

mán petróleumtársaság létesítéséről intézkedik. Dr. Lupu kéri, hogy vigyék vissza a javaslatot bizottság elé, mert ez nem lett bizottság előtt rendesen tárgyalva. Stoeanovici többségi, a javaslat előadója, Busila kormánypárti képviselővel igazolja, hogy a javaslat a törvényes formák között keresztülment a bizottság előtt. Szavazásnál Stoeanovici kisebbségen maradt.

Függeszék fel a városi végrehajtásokat

Ezután folytatják a kereskedők és iparosok likvidálásáról szóló javaslat del előtt megindított tárgyalását. Constantinescu Bordeni georgista a városi tartozások általános rendezését kéri.

Diamant zsidó képviselő: Nagyon helyes.

Constantinescu Bordeni: A városokban nemcsak kereskedők és iparosok laknak, hanem intellektuális pályákon működők, tisztviselők, stb. Ezeknek a sorsáról is gondoskodnia kell az államnak. Javasolja, hogy függeszék fel a városi kényszervégrehajtásokat mindaddig, amíg a parlamentnek májusban összehívandó rendkívüli ülésének során módjában lesz a városi tartozások rendezéséről szóló törvényjavaslatot tárgyalni. A mezőgazdasági tartozások konverziója után logikus és elkerülhetetlen az, hogy a városi tartozások is rendeztessenek.

Végül Otetelesanu averescanus szól hozzá a törvényjavaslatához. Kijelenti, hogy ez a javaslat a legkevésbé sem jelent segítséget a kereskedők és iparosok számára, mert nem szánja, hanem ellenkezőleg, likvidálja őket.

Ezután a kamara általánosságban tudomásul veszi a törvényjavaslatot, majd megkezdik a szakaszonkénti vitát. Az első szakasznál Singer zsidó képviselő kéri, hogy a törvény intézkedéseit terjesszék ki a kereskedelemmel foglalkozó részvény társaságokra is.

Pop Valér igazságügyminiszter Singer javaslatát elveti.

WIZO irodalmi előadás. Jól sikerült irodalmi előadást rendezett a Kereskedelmi Csarnokban Nagyvárad zsidósága, ahol igen szép számban egybegyűlt disztíngvált közönség jelent meg. Dr. Markovits Ignác nélnőknő megnyitó beszéde után dr. Pollacek Pálné a zsidó történelem kezdő korszakától a Makkabeusok dicsőséges szabadságharcáig tartott stílusosan megírt tanulmányából előadást, amelyet meleg bensőséges elismeréssel hallgatta végig a közönség. Dr. Berger József felolvasást tartott az Istenhit és természettudományos gondolkodás között. Ismertette a vallásos világnézeteket, majd körvonalozta a modern természettudományi felfogások alapjait. Ferenczy Sándor és Kertész József hegedűduettet adtak elő nagy tetszés mellett.

Dr. Kováts Gyula a közönség köréből mondott hálás köszönetet az igaz élvezetet nyújtó előadásért. Dr. Markovits Ignác nélnőknő köszönő zárószóiban bejelentette, hogy a WIZO folytatja történelmi és irodalmi előadásait. A legközelebbi előadást dr. Kupfer kiváló aradi orvos fogja tartani április hó 24-én a

Konyhabutor

legmodernebb, legdivatosabb kivitelben

Igen olcsó árban

beszerezhető Str. Dubătarilor (volt Timár ucca) 1. szám asztalosműhelyben.

HIRDETÉS AZ ÜZLET LEKÉRT
HIRDESSÉNY

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó Nyomása Cluj-Kolozsvár, Str. Barne 17. Pop (v. Brassai) 10. sz. Telef. 6-77

Taxa postală
plafte în număr
No. 224716-929.

da Baron L. Pop (volt
Telefon: 9-77. Előző
vonta 110, negyedév
600, egészévre 1200
havonta 1, negyedév
egészévre 10 dol-
értékű váltata. H.
szerint. Az UJ KELE
bánsági zsidóság egy
Cikkünk utányomas
rás megjelölésével e

A harmadik dör

Európa idegszálain m
villamosáramok futnak
egy hónap óta. Március
a német elnökválasztás
mely a kedélyeket telje
Április 14-én az elnökv
menete Hindenburg gy
nyezte ugyan, de egyes
tömegek jórészenek telj
lemi tulfeszültségétől,
hajlamos kétségbeesésér
got. A tegnapi tartomá
ások ennek a kétségbees
égnek szinte megdőbber
gódásáról tesznek bizo
átszatot keltik, hogy a
nor és bizonytalanság k
gek sokkal inkább bizna
almi megoldások, mint
ibontakozás lehetőségéb

Ezt a tulfeszült és ro
angulatot nehéz volna n
ag Németország belső v
egyesben: eme belső vi
ását, a jobb- és balold
lőretörését is csak a l
tállációkból érthetjük m

Ne feledjük, hogy alig
Hitler pártja egy teljes
hábny gony, mint a kon
ontjában álló pártocská
lőretörését nem a néme
zellemi és politikai
ette lehetővé, hanem az
nyelvet a francia reakció
iméletlensége fokozott
Hitler nem programja, n
e, nem a világnézete, n
lyenekkel sohasem is r
nem a jóvátételek emb
francia militarizmus örü
eite azaz, ami: Németo
gyobb pártjának vezér

A francia reakció lapj
gelőtt azt írták, hogy
émet tartománygyűlési
Szerencsére ez a s
szágban, sem a többi
ég nem pécseletett n
pécseletés felé hatalmas
tőre.

A sorsdöntő nap azon
pi németországi vál
telt. Az igazi, a harmadi
nem május elején lesz
franciaországban, Május
francia választásokon
akciók-militarista fran
arad-e meg, vagy pedig
k uralma következik-e.
k győzelme egyet jele
militarizmus letörésével,
lőlésével, egyet jelentene
tűtőanyagoknak elpusztít
met lelkeket Hitler der
ra-soviniszta frázisai
tá. A német nemeztí
lom győzelme, vagy l
ancia néptömegek kezéb

Ha nem a nemzetközi n
tülnek fölénybe a fra
n. ha újra a soviniszta
kerül ott is az uralon
szág sorsa megpecsétel
és szociális felford
boru véres zuhatagába
De a német sors meg
idejűleg megpecsétel
g sorsa is, mert ugy
oldali német forradal
anciaország politikai é
dulásával.

A harmadik és végleg
Európa sorsát illetőleg
fog megtörténni. Má
um, melyre a világ k
yelme talán még hata
ással koncentráldók,
ök- és tartománygyűlé
centráldott.